

Politisk følgegruppe

19. april 2024

Dagsorden:

1. Nyt fra skadestedet

v. Jesper Nybo Andersen

2. Kulturarvsstyrelsen

3. Sundhed

4. De juridiske spor

5. Sager på vej til politisk behandling

6. Eventuelt og næste møde

1. Nyt fra skadesstedet

v. Jesper Nybo Andersen

Nyt fra skadesstedet

Skadestedsstrategi Nordic Waste

Akut førstehjælp

Alt det vi har gjort

- ✓ Lukning af yderligere jordtilførsel til NW
- ✓ Nødsikring af Alling å ved etablering af rørlægning og overpumpning af å vand udenom skredet
- ✓ Bortgravning af jord fra fronten for af standse skred
- ✓ Deponering af jord fra NW i decentrale deponier
- ✓ Nødhåndtering af overfladevand
- ✓ Rensning af vand inden bortskaffelse

Stand kilderne til skaden

Igangværende / kommende projekter

- ✓ Tage vandtrykket ud af pladsen ved søtømning og afværgepumpning
- Nedsæt erosionen ved tilsåning
- **Reducer udvaskning ved håndtering /indkapsling af filler.**
- ✓ Forbedret rensning af spildevand så vi kan øge tilledning til Randers Centralrenseanlæg
- ✓ **Prøvegravning i skred fronten**
- ✓ Geoteknisk eftervisning af bæreevne i området

Retablering af skadestedet og omgivelser

- Flyt jord fra skredsted og Gl. Århusvej til pladsen og som afdækning af filler.
- Etabler "ny Alling Å", i kombineret rør og åbent vandløb.
- Etabler fast spildevandsledning fra NW til kloaksystemet
- Nedlæg pumpestationen og pumpeledninger
- Fjern Jord fra Tirstrup til Randers havn
- Genetablering af Gl. Århusvej

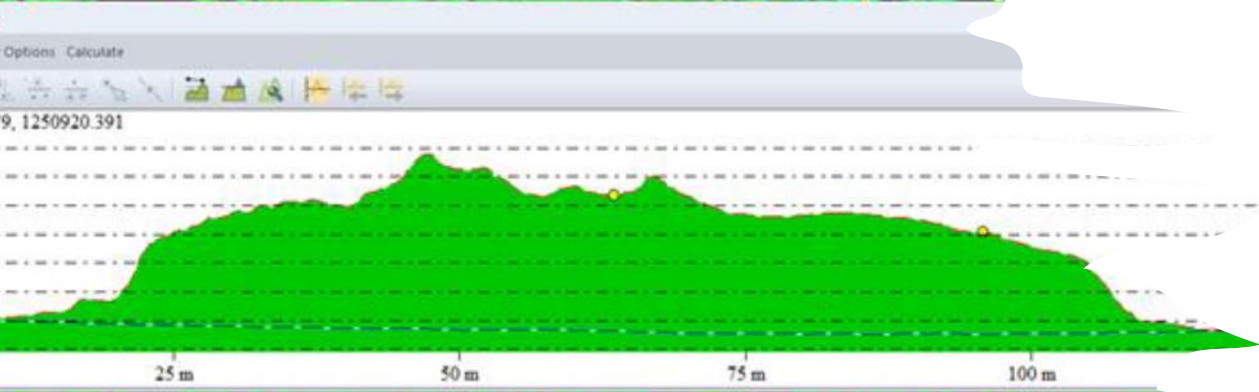
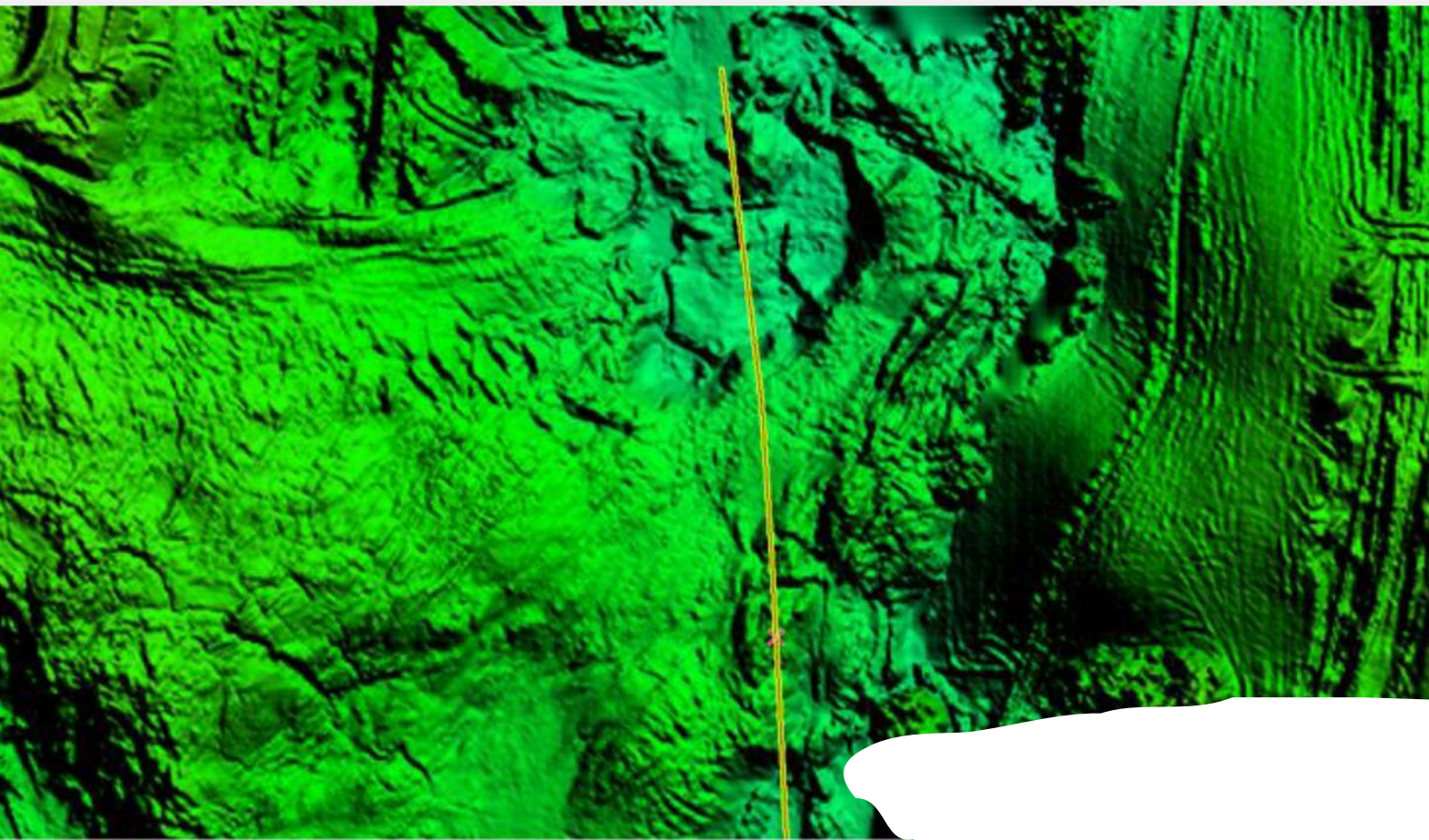
Oprydning efter operationen

Kommende projekter

- ✓ Oprydning i VMR's bassiner
- Fjernelse af Virkevangen bassin
- Etablering af permanent opsamling og evt. rensning af overfladevand ved NW
- Nedlæggelse af bassiner og skurby ved skadested
- ✓ Fjernelse af anlæg i oplandet i Favrskov

Det fremtidige landskab

- Endelig landscaping for Å og Terræn

Prøvegravningen gennem skreddet er begyndt

Så er vi i gang

Vi graver med en maskine, 3 dumpere og 1 indbygningsmaskine.

“for at undgå a` mak I plutværk, sku vi stop å pøhlgrave, for ik a` kløjs I det”

Og gør vi det skal det nok gå.

Fortsat tømning af Bassiner

Vi fortsætter med bassintømninger

- I nordenden af skreddet
- I sydenden af skreddet
- Fra VMR's bassiner

Sløjfning af bassin 7, 9 og 10

Vi er klar til at sløjfe bassin 7,9 og 10 ved Ølst.

- Der skal laves besigtigelse fra Østjyllands Museum
- Vi skal tage bund prøver for jordkvalitet
- Vi skal regulere terrænet.
- Efter tømning åbnes dæmningen mod åen, så det vand der kommer frit kan løbe ud. (det er alene bakkevand fra østskråningerne)

Ændring af vagtordning

- Vi går over til vejafspærring , elektronisk skydeport.
- Samt rundering 2 gange/nat + 4 gange i weekend

Nuv. omkostning til vagter er ca. 500.000 kr./md.

Fremadrettet 40.000 kr./md

Samt investering ca. 100.000

Hvad er Microfiller

- Microfiller er et hvidt restprodukt fra cementfremstilling, der bruges til at stabilisere store jordmængder. Det indeholder blandt andet tungmetaller og flyveaske
- Der opbevares omkring 1 mio. ton på Nordic Waste grunden

SIKKERHEDSDATABLAD			
Produktnavn:	Grå Mikrofiller	Side:	1/1
Erstatter dato:	2017-10-10	Revision:	2019-08-06
Produkt nr.:		SDS-ID:	DK-DA/3.0

PUNKT 1: IDENTIFIKATION AF STOFFET/BLANDINGEN OG AF SELSKABET/VIRKSOMHEDEN	
1.1. Produktidentifikator	
Produktnavn:	Grå Mikrofiller
	Hvid Mikrofiller
CAS-nr.:	68475-76-3
EF nr.:	270-659-9
REACH Reg.nr.:	01-2119486767-17-0071
Emballage:	Bulk
1.2. Relevante identificerede anvendelser for stoffet eller blandingen samt anvendelser, der frarådes	
Anvendelse:	Cementbaserede produkter - betoner, mørtler, grouts etc.
1.3. Nærmere oplysninger om leverandøren af sikkerhedsdatabladet	
Leverandør:	Aalborg Portland Rørdalsvej 44 DK-9100 Aalborg, Denmark. Tel: +45 9816 7777 Fax: +45 9810 1186 cement@aalborgportland.com www.aalborgportland.dk

Giftlinjen: 82 12 12 12.

Hvorfor gøre noget ved Microfilleren

Vandkvaliteten

- **Mikrofiller** indeholder tungmetaller og sulfat, som suspenderes i vandet, og især molybdæn og barium har vist sig meget besværlige at udrense fra vandet.
- Nedsat kontakt mellem vand og mikrofiller betyder forbedring af vandkvalitet, og dermed vandbehandlingsprocessen og muligheden for at levere vandet videre til VMR.

Luftspredning

- **Fillerbunkens** overflader er porøse og borgere i Ølst har rapporteret, at de har oplevet at mikrofilleren kan støve i luften under tørre og blæsende forhold.
- Indånding af støv bør generelt undgås af helbredsmæssige hensyn, herunder indånding af støv iblandet mikrofiller.

Mængder og størrelser

Der er ca. 1 mio. ton filler.

- 300 t. ton i siloen
- 650 t. ton i "fillerbjerget"
- 25 t. ton i skredet/den gl. vold

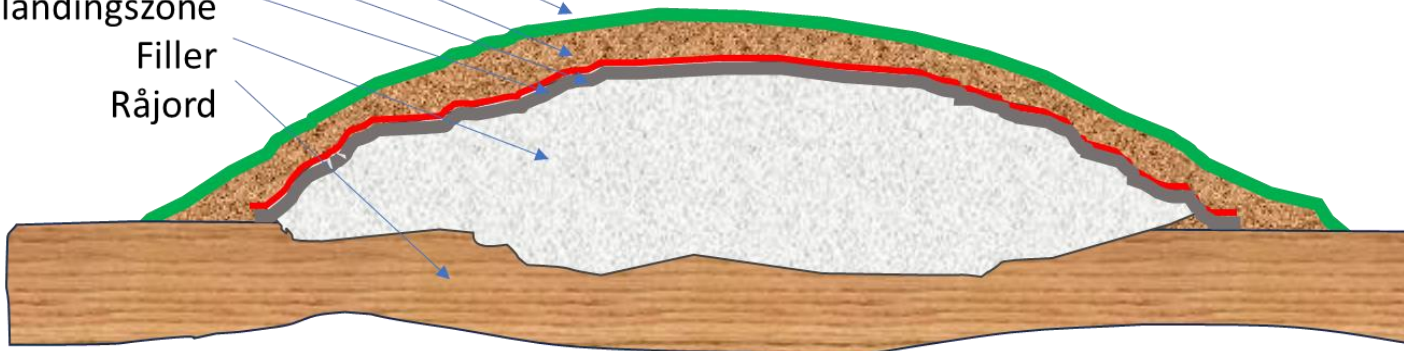
- Bjerget dækker ca. 5.600 m²
- Siloen dækker ca. 1.000 m²
- Højden er 6-8 mot og 3-4 mut
- Fremtidigdækket areal ca. 9.000 m²

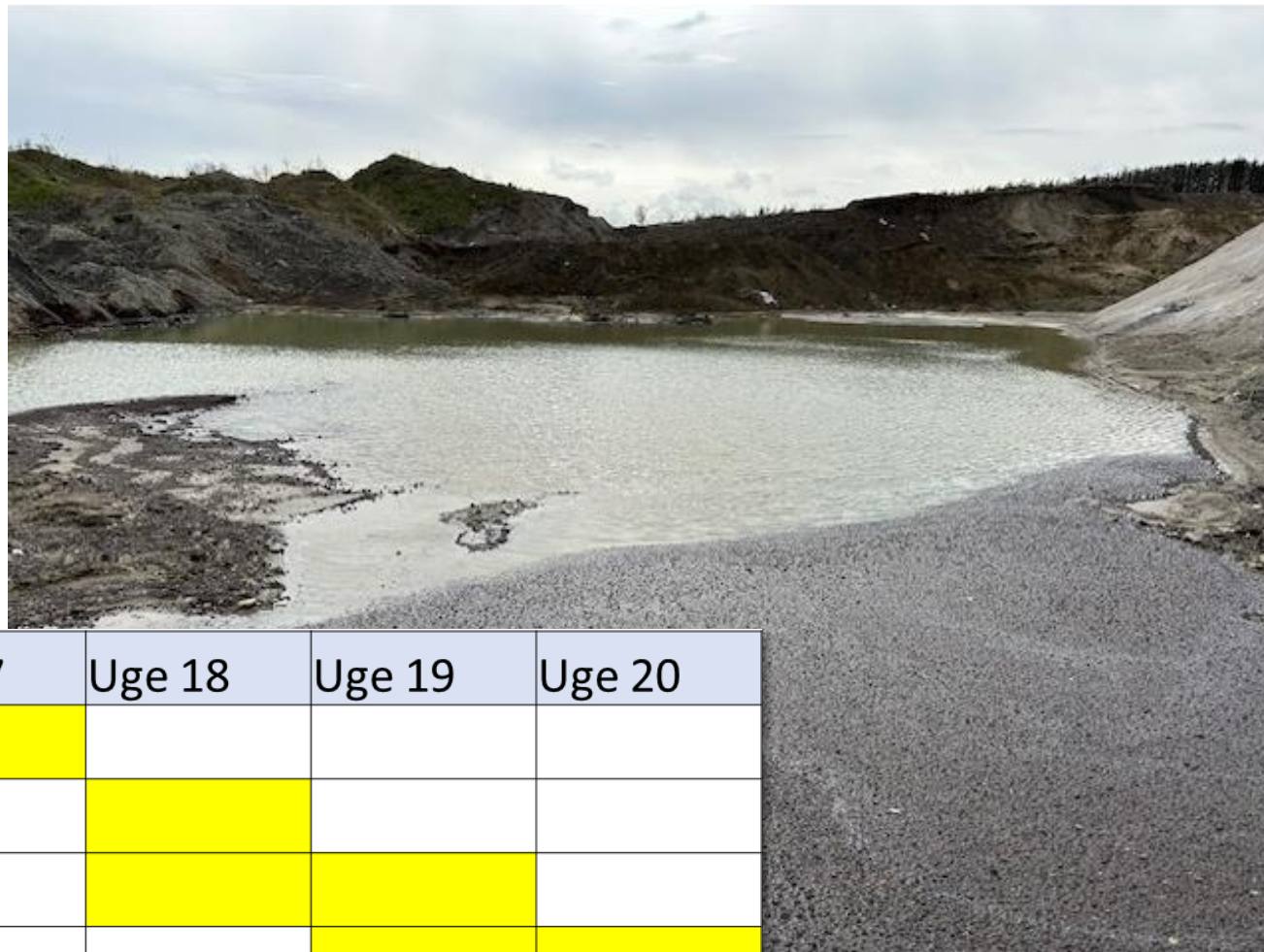

Inddækningen

Beplantning
Afdækningsjord
Sikringsnet
Blandingszone
Filler
Råjord

Tidsplan for fillerdækningen

Tidsplan	Uge 17	Uge 18	Uge 19	Uge 20
Flytning af filler fra silo				
Indbygning af de betonrester				
Udjævning af fillerbjerg				
Dæknet og udlægning af dækjord				
Tilsåning				

Så er vores Ø1000 ledninger i funktion

Alling å pumpes nu fra sydsiden via 6 el-pumper op til en manifold hvor ledningerne fra pumpestedet kobles sammen med de 2 stk. Ø 1000 ledninger, som løber retur til Alling å, nord for spundsvæggen.

Forsigtig afretning af overfladerne

- For at styre vandflowet i skredets overflade, skal vi regulere overfladerne, så der ikke dannes naturlige søer og store vandpytter.
- Arbejdet klares, når der er en eller flere maskiner der ikke lige er i aktion.

Kloakering

- Vi har fået øget tilledningsvolumnet til 400 m³ / døgn
- Vi har en dialog i indeværende uge om øget tilledning (op til 600 m³/dag)
- Vi er i dialog med VMR om kloakstrukturen, og VMR har igangsat et hurtigt udredningsarbejde vedr. løsningsscenarier.
- VMR vil gerne overtage vandbehandlingen.

2. Kulturarvsstyrelsen

Loven om bevarelse af fortidsminder og kulturarv

Drøftelser med Museum Østjylland, Moesgaard og Slots- og Kulturstyrelsen

Opmærksomhedspunkter:

- Når der graves i jorden, skal man være opmærksom på, at fortidsminder ligger lige under pløjelaget.
- Anlægges dynger/diger er det vigtigt, at museet inddrages.
- En oversvømmelse af et areal har også indvirkning på fortidsminder.
- Graves der i jorden eller skubbes jorden rundt, så kan det påvirke (og ødelægge) fortidsminder.
- Hver gang der sendes maskine ud i et areal, graves bassin, lægges et rør så skal man bede om en udtalelse i god tid.

Der er stor forståelse for den alvorlige og helt akutte situation, som Randers Kommune har stået i, men det er nødvendigt at inddrage museet. Der er i arkæologisk perspektiv et meget rigt område med en væsentlig historie.

Loven om bevarelse af fortidsminder og kulturarv

Det er aftalt med museer og Styrelse:

- At Randers Kommune fremadrettet inddrager også det arkæologiske perspektiv sådan, at loven kan overholdes.
- At Museum Østjylland får en beskrivelse af, hvad der er sket:
 - Hvor er der gravet
 - Hvor dybt er der gravet
 - Hvor er der spunset
 - Hvilke diger er anlagt og hvor og hvordan
 - Hvor er der gravet ind i bakker og hvor er der lagt muld på.

Ligeledes er lavet aftaler om hvordan de fremtidige projekter håndteres ift. arkæologi.

3. Sundhed

Status på tiltag vedrørende sundhedsundersøgelse

- Der holdes lige nu møde mellem Styrelsen for Patientsikkerhed, Arbejdsmedicinsk Klinik og den lægefaglige direktør for AUH.
- Temaet er fortsat hvordan en undersøgelse af borgerne kan etableres, herunder hvad det er muligt at afdække og forudsætningerne herfor.

Henvendelse til Fødevarestyrelsen

Om udtalelse til sundhedsfaglig vurdering i forbindelse med jordskredet ved Ølst/Nordic Waste

”

Til Fødevarestyrelsen

I Styrelsen for Patientsikkerheds svar til Randers Kommune om en sundhedsfaglig vurdering og eventuelle anbefalinger til yderligere undersøgelser og foranstaltninger i forbindelse med jordskredet ved Ølst/Nordic Waste henvises til Fødevarestyrelsen. Henvendelse og svar er vedhæftet.

I henvendelsen til Styrelsen for Patientsikkerhed ridser Randers Kommune en række bekymringspunkter op, efter en beskrivelse af den relevante viden om jord, overfladevand og drikkevand/grundvand, herunder: ”Hvis overfladevandet ender i borgernes haver, kan de så dyrke grøntsager fremover?” Her henviser Styrelsen for Patientsikkerhed til Fødevarestyrelsen.

Henvendelse til Fødevarestyrelsen

Om udtalelse til sundhedsfaglig vurdering i forbindelse med jordskredet ved Ølst/Nordic Waste:

Randers Kommune vil gerne anmode Fødevarestyrelsen om at bistå med en afklaring af følgende:

- 1) Er der på baggrund af den nuværende viden, som fremgår af vedhæftede henvendelse til Styrelsen for Patientsikkerhed, grundlag for at igangsætte en kortlægning af risikoen ved indtagelse af fødevarer dyrket i området ?*
- 2) Såfremt der er grundlag herfor, hvordan anbefales det, at denne kortlægning tilrettelægges og gennemføres? Og har styrelsen i den forbindelse mulighed for at bistå i gennemførelsen af en sådan kortlægning?*

”

4. De juridiske spor

De juridiske spor

- Lov om miljøskade
- Nyt om lodsejerne
- Hvad arbejder kuratellet med?

De juridiske spor – nyt om lodsejerne?

- Februar: kontakt til Miljøministeriet med henblik på at afklare, om det var muligt at gennemføre en smidig proces via taksationsmyndighederne om erstatning for tab som følge af kommunens udførelse af afværgeforanstaltninger.
- Miljøministeriets vurderer, at afværgeforanstaltningerne ikke kan anses som et ekspropriativt indgreb og, at metoden derfor ikke kan anvendes.
- Det betyder at vi er tilbage ved den oprindelige model som vi har orienteret lodsejerne om og som betyder at bevisbyrden er hos den erstatningssøgende. Det er altså lodsejerne, som skal opgøre deres tab og tilvejebringe dokumentation for såvel tabet som størrelsen af dette.
- Som kommune anerkender vi at vi er erstatningspligtige, hvis to betingelser er opfyldt:

De juridiske spor – nyt om lodsejerne?

1. Der skal være dokumenteret et økonomisk tab, og
 2. Der skal være en årsagssammenhæng mellem kommunens handling og det tabte.
- Vi arbejder derfor fortsat på at finde en fleksibel og operationel model for afklaring af erstatning til lodsejerne i området.
 - Det vil i første omgang kræve frivillighed fra lodsejerne ift. enighed om processen.
 - Det vil også stadig kræve at der skal være dokumenteret et økonomisk tab og at skal være en årsagssammenhæng mellem kommunens handling og det tabte.
 - Processen man kunne forstille sig var:
 - Kan vi blive enig? Så er det godt
 - I de tilfælde, hvor en der ikke er enighed om tabets størrelse, vil vi i første omgang forsøge at få det afklaret i form af syn og skøn.

De juridiske spor – nyt om lodsejerne?

Det er ved at blive afklaret denne modelkan anvendes.

I de tilfælde, hvor der slet ikke kan opnås enighed om en mindelig løsning på baggrund af lodsejers erstatningsopgørelse, kan yderste konsekvens blive, at spørgsmålet indbringes af lodsejer for domstolene.

Vi arbejder lige nu på et nyt brev til lodsejeren om processen.

De juridiske spor - hvad arbejder kuratellet med?

1. Størsteparten af selskabets aktiver er nu afhændet, der udestår alene nogle få mindre aktiver, der forventes solgt på auktion.
2. NWs lagerbygning i København er der ved at blive lavet endelig salgsaftale på. Bygningen blev købt i august 2023 af et koncernforbundet selskab, og kuratellet er ved at undersøge, om der er basis for omstødelse.
3. Herudover undersøges, om der er andre dispositioner, der kan omstødes.
4. Alt tilgængeligt materiale er samlet, men en del af det fysiske materiale er endnu ikke overdraget til kuratellet.
5. I forhold til undersøgelse om muligt ansvar for ledelsen, ejerkredsen eller andre er der nu ved at være enighed om den endelige afgrænsning af opgaven. Det afventer en afklaring af finansiering af undersøgelsen, hvis der ikke er midler nok i konkursboet til at dække denne.

5. Sager på vej til politisk behandling

Sags indhold i overskrift	Tidspunkt for politisk stillingtagen
Sagen om testgravning af jord ved Gl. Aarhusvej	Er fremsendt og godkendt
Endelig anvisning af jord fra Nordic Waste som opbevares midlertidigt i Tirstrup, Randers Havn og evt. Norge	Byrådsmødet 21. maj.
Udvidet miljøgodkendelse til Randers Havn til modtagelse af jord med forhøjet barium indhold	følgegruppen primo juni/Byrådsmøde 17. juni
Valg af anlægsprojekt for genetablering af Alling Å -afslutningen af afværgeindsatsen i forhold til Alling Å	Byrådsmødet 21. maj.
Bevilling ift. forespørgslen fra kuratletet om betaling for undersøgelse	Byrådsmødet 21. maj
Miljøgodkendelse af den fremtidige håndtering af regnvand på Nordic Waste grunden herunder <ul style="list-style-type: none"> etablering af jorddige med jord fra bortgravet jord på Gl. Århusvej og det gamle Alling Å åløb. Etabling af permanent vandbassin 	Byrådsmøde 17. Juni.
Overdækning af mikrofilleren med jord fra området og pilotgravningen som afværgeindsats.	Afklares.
Permanent håndtering af overfladevand fra Nordic Waste, spildevandsplantillæg og Tilslutningstilladelse til VMR renseanlægget.	Ikke tidsfastsat endnu – dialog med VMR og udvikling af strategi for vandhåndteringen
Miljøgodkendelse til Assentoft bassinet	Meddeles af forvaltningen ultimo maj.
Tilladelse til spuns ved E45 efter vandløbsloven	Ikke tidsfastsat.

6. Eventuelt og næste møde